

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 8 lutego 2022 r.

PS.I.431.24.2021.AK

**Pani
Iwona Rejnhardt
Dyrektor Powiatowego
Centrum Pomocy Rodzinie
w Opolu
ul. Książąt Opolskich 27
45-005 Opole**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 8.11.2021 r. do 10.11.2021 r. do 28.09.2021 r. przeprowadzono, w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu kontrolę kompleksową w zakresie realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami. Wyniki kontroli zostały przedstawione w protokole.

Pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia się działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu, w kontrolowanym zakresie.

Na podstawie kontroli pozytywnie oceniono warunki lokalowe Centrum oraz dostępność jednostki dla osób z niepełnosprawnością. Nie wnosi się uwag do treści regulaminu organizacyjnego jednostki.

Pozytywnie oceniono kwalifikacje pracownika socjalnego, dokumentację jego pracy socjalnej, a także podnoszenie przez niego swoich kwalifikacji zawodowych.

Ustalono zgodność wynagrodzeń pracownika socjalnego z wymogami określonymi w rozporządzeniu w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej. Nie wnosi się również uwag do uprawnienia pracownika socjalnego do wynagrodzenia, o którym mowa w art. 121

ust. 3a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U z 2021 r., poz. 2268 ze zm.)¹.

W ramach realizacji zadań powiatu, określonych w art. 19 i 20 ustawy, pozytywnie oceniono działalność Centrum w zakresie:

- pozyskania i wykorzystania środków unijnych w celu utworzenia Powiatowego Centrum Wsparcia Rodziny zabezpieczającego prowadzenie specjalistycznego poradnictwa w powiecie;
- opracowania i realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- sporządzania oceny w zakresie pomocy społecznej;
- zasadności i wysokości udzielonego wsparcia w ramach pomocy na usamodzielnianie, a także terminowości wydawania decyzji w tym zakresie;
- prowadzenia mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży;
- udzielania informacji o prawach i uprawnieniach;
- pozyskania i wykorzystania środków unijnych w celu zabezpieczenia usług i infrastruktury w ramach mieszkania chronionego;
- działań prowadzonych w celu utworzenia Ośrodka Interwencji Kryzysowej zabezpieczającej interwencję kryzysową w powiecie;
- doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- podejmowania innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizację programów osłonowych;
- dokonania rozpoznania potrzeb powiatu w zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W trakcie kontroli ustalono, że w ramach realizacji zadań własnych powiatu, Centrum – w okresie objętym kontrolą nie realizowano, z uwagi na brak potrzeb następujących zadań:

- 1) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy

---

¹ Zwana dalej: ustawą

społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;

- 2) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mających trudności w integracji ze środowiskiem.

W ramach zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat, na podstawie art. 20 ustawy Centrum, nie realizowało:

- 1) pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 2) prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 4) udzielania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej;

z uwagi na brak potrzeb.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Na podstawie ustaleń kontroli stwierdzono:

- 1) uchybienia dotyczące:
  - a) wadliwej podstawy prawnej w wydanych decyzjach, co stanowi uchybienie wobec art. 107 § 1 pkt 4 k.p.a.;

- b) wykroczenia poza ramy rozstrzygnięcia w decyzja, z uwagi na zamieszczenie informacji o sposobie wypłaty świadczenia, co stanowi uchybienie wobec art. 107 § 1 pkt 5 k.p.a.;
- 2) nieprawidłowości w zakresie:
- a) niezgodności postanowień § 1 ust. 1 uchwały nr V/22/99 Rady Powiatu Opolskiego z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, zmienionej uchwałami w zakresie treści statutu nr: XVI/110/04 z dnia 17 czerwca 2004 r., XXX/193/06 z dnia 30 marca 2006 r., XV/95/12 z dnia 23 lutego 2012 r., XLV/315/18 z dnia 18/ października 2018 r., VI/42/19 z dnia 11 lutego 2019 r. - ze stanem faktycznym i § 1 ust. 2 statutu jednostki;
  - b) niezgodności zapisów w § 4 uchwały w sprawie utworzenia Centrum z art. 9 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym, w zakresie kompetencji nadzorczych organów powiatu;
  - c) podjęcia przez Radę Powiatu Opolskiego uchwały nr XXXIV/245/17 z dnia z dnia 27 listopada 2017 r w sprawie szczegółowych zasad odpłatności za pobyt w Dziennym Domu Pomocy w Prószkowie, z naruszeniem art. 97 ust. 5 ustawy;
  - d) formy zatrudnienia Dyrektor Centrum niezgodnie z wolą Zarządu Powiatu Opolskiego, wyrażoną w uchwale nr 587/16 z dnia 17.03.2016 r.;
  - e) nie posiadania przez Dyrektor Centrum specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej, spełniającej minimum programowe określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego;
  - f) wydanie upoważnienia przez Zarząd Powiatu Opolskiego z naruszeniem art. 48 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym;
  - g) wydanie upoważnienia przez Starostę Opolskiego z naruszeniem art. 112 ust. 5 ustawy;
  - h) utworzenie stanowiska pracy w Centrum niezgodnie z wykazem stanowisk określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych;
  - i) nierzetelnego sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, co stanowi naruszenie

- art. 19 pkt 17 ustawy;
- j) nie zatwierdzenia przez Dyrektora Centrum w 1 przypadku, wprowadzonych przez pracownika socjalnego, zmian do indywidualnego programu usamodzielnienia, co stanowi naruszenie § 8 ust. 3 rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie;
  - k) przekazania danych osobowych osób umieszczanych w domu pomocy społecznej z naruszeniem zasad trybu kierowania i przyjmowania osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej, określonych w rozporządzeniu w sprawie domów pomocy społecznej, a także przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);
  - l) przekroczenia kompetencji organu, z uwagi na ustalenie typu domu pomocy społecznej w rozstrzygnięciu decyzji o umieszczeniu, co stanowi naruszenie art. 17 ust. 1 pkt 16 w związku z art. 54 ust. 2 ustawy;
  - m) nie informowania stron o niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, co stanowi naruszenie art. 59 ust. 3 ustawy, a także zasad określonych w art. 59 ust. 3 ustawy, art. 8 k.p.a. w związku z art. 2 Konstytucji RP oraz art. 12 i 35 k.p.a.;
  - n) zwolnienia świadczeniobiorcy, którego dochód przekroczył kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy - z opłat za pobyt w mieszkaniu chronionym, co stanowi naruszenie 97 ust. 1 ustawy;
  - o) zmiany decyzji, po jej wcześniejszym uchyleniu w całości przez organ, co stanowi naruszenie art. 155 k.p.a., a wydane rozstrzygnięcie z uwagi na przesłankę określoną w art. 156 § 1 pkt 2, dotknięte jest wadą nieważności.

Przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości: niedostateczna znajomość przepisów: ustawy o pomocy społecznej, ustawy o samorządzie powiatowym, ustawy o pracownikach samorządowych oraz k.p.a.

Skutki stwierdzonych nieprawidłowości: stwierdzone nieprawidłowości, z uwagi na ich charakter i wagę nie stanowią podstawy do negatywnej oceny jednostki. Nie generują również skutków o charakterze finansowym, niemniej wpływają na realizację zadań określonych dla powiatu w ustawie.

Osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości:

- członkowie Rady Powiatu Opolskiego w zakresie przyjętych uchwał;
- Zarząd Powiatu Opolskiego w zakresie zatrudnienia Dyrektora jednostki oraz wydanych upoważnień;
- Starosta Opolski w zakresie sposobu zatrudnienia na stanowisku Dyrektora Centrum oraz wydanych upoważnień;
- Dyrektor Centrum w zakresie nadzoru nad realizowanymi przez jednostkę zadaniami pomocy społecznej.

Mając na uwadze odpowiedzialność za nieprawidłowości dotyczące: uchwał Rady Powiatu Opolskiego oraz zatrudnienia Dyrektora jednostki oraz wydanych upoważnień, odstępuje się od formułowania zaleceń pokontrolnych Dyrektorowi Centrum w powyższym zakresie. Zawiadomienie w tym przedmiocie zostanie przekazane organowi założycielskiemu jednostki kontrolowanej zgodnie z art. 128 ust. 6 ustawy.

W związku z powyższym, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy,

zalecam:

- 1) **tworzenie stanowisk pracy w Centrum zgodnie z wykazem stanowisk określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych;**
- 2) **rzetelne sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;**
- 3) **zatwierdzanie wprowadzonych przez pracownika socjalnego, zmian do indywidualnego programu usamodzielnienia, zgodnie z § 8 ust. 3 rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie;**
- 4) **przetwarzanie i udostępnianie danych osobowych osób umieszczanych w domu pomocy społecznej zgodnie z:**

- **zasadami trybu kierowania i przyjmowania osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej, określonymi w rozporządzeniu w sprawie domów pomocy społecznej,**
  - **przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);**
- 5) wydawanie decyzji o umieszczeniu w domu pomocy społecznej zgodnie z kompetencją organu określoną dla powiatu w art. 19 pkt 10 w związku z art. 59 ust. 2 ustawy;**
  - 6) informowanie stron o niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, zgodnie z art. 59 ust. 3 ustawy, a także zasadami określonymi w art. 59 ust. 3 ustawy, art. 8 k.p.a. w związku z art. 2 Konstytucji RP oraz art. 12 i 35 k.p.a.;**
  - 7) ustalanie opłat za pobyt w mieszkaniu chronionym zgodnie z art. 97 ust. 1 ustawy;**
  - 8) dokonywanie zmian i uchyleń wydanych decyzji administracyjnych zgodnie z wymogami k.p.a.;**
  - 9) redagowanie podstawy prawnej oraz rozstrzygnięć wydanych decyzji zgodnie z wymogami k.p.a.**

Pouczenie

1. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
2. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
3. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków. Informację o sposobie wykonania zalecenia należy przesłać do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, na adres: ul. Piastowska 14, 45-082 Opole.

4. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.
5. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej.

Z up. Wojewody Opolskiego

Mieczysław Wojtaszek

Dyrektor

Wydział Polityki Społecznej